

Aanvullend Rapport deputaten aanvullende steun missionaire projecten

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Meppel 2017

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap administratieve ondersteuning via: dao@gkv.nl.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Inhoudsopgave

	Voorwoord	3
1	Visie op missionaire taak van de kerken	3
2	Behoeftte van kerken aan missionaire ondersteuning?	5
3	Visie gevraagd	6
4	Budget	9

Bijlagen

1	Vorbereidende besluitekten - Nieuwe Opdracht	10
2	Voordracht deputaten	11
3	Handreiking missionaire projecten	12
4	Lijst met gebruikte afkortingen	12

Deputaten ASMP hebben in de afgelopen periode visie ontwikkeld op missionaire ondersteuning in de GKv en de rol van het deputaatschap daarin. Dit proces is in gang gezet en versterkt door de enquête die deputaten kerkelijke lasten uitzette om de taken en positie van de deputaatschappen in beeld te brengen, en de keuzes die deputaten SHOCK maakten bij de uitwerking van hun opdracht voor heroriëntatie op regelingen voor financiële ondersteuning van kerken.

In het traject hebben we ons laten adviseren door mensen uit het missionaire werkveld. De visie wordt in de laatste paragrafen uitgewerkt in beleidsvoorstellen en voorbereidende besluitteksten voor een nieuwe opdracht. Bij de voorstellen wordt een concept-handreiking gepresenteerd voor projecten en classes met informatie over missionaire ondersteuning en de (financiële) regelingen die daarbij van belang zijn. De handreiking bevat de aandachtspunten en criteria uit de bestaande generale regeling inzake aanvullende steun missionaire projecten (HKO artikel G82.1) en is een uitwerking en tevens bijstelling van de generale regeling inzake ondersteuning classes (OC) die door deputaten SHOCK is ontworpen.

Een belangrijke bijstelling die door ASMP wordt voorgesteld betreft het beleggen van missionaire advisering en ondersteuning aan classes, kerken en projecten bij een (nieuw in te stellen) **missionair deputaatschap**.

Met deze visievorming heeft ASMP de kerken willen dienen om tot goed overdachte besluitvorming te komen ten aanzien van ondersteuning van het missionaire werk. We verzoeken de generale synode om deze voorstellen en het rapport van deputaten SHOCK in samenhang te behandelen, zodat heldere keuzes kunnen worden gemaakt en er geen verlies ontstaat op ondersteuning en advisering van missionaire initiatieven.

1 Visie op missionaire taak van de kerken

De vraag hoe je de komende twintig jaar kerk wil zijn kan niet los gezien worden van trends in kerk en samenleving. Als interne trend zien we onder meer een overgang van lichte groei naar lichte krimp; beheersen van quota) en samenwerking of zelfs fusie met andere kerkverbanden. Wat er in de samenleving gebeurt waarvan een kerk deel uitmaakt is echter veel beslissender dan interne keuzes of processen. Een kerk doet er verstandig aan haar tijd en energie te steken in het zoeken van haar omgeving met het goede nieuws. Het is niet alleen een opdracht van onze Heer (Matt 28), missionair denken en doen is ook een goede manier om je tot de externe trends van een samenleving te verhouden. Dat zal tegelijk veel opleveren voor het inspelen op interne trends van een gemeente of kerkverband. De gereformeerde kerk slaagde er telkens in om zich te organiseren met de missionaire beweging mee.

We zien het kerkverband als een ecosysteem van gemeentes die floreren, hulpbehoevend zijn, zich opnieuw uitvinden of nieuwe initiatieven starten. Al die kerken kunnen van elkaar leren en elkaar op eigen wijze van dienst zijn. Dat kan op spiritueel vlak zijn, theologisch, financieel, praktisch of met gebed. Een krimpende kerk heeft daarbinnen een plaats net zo goed als een missionair gemeentestichtings-initiatief.

Jezus en zijn missie

Het missionaire is intrinsiek verweven met de christelijke kernervaring van Jezus en zijn verhaal. Het een is niet los van het andere verkrijgbaar (Stefan Paas, 2014).

Kort gezegd:

- Wie vanuit eigen ervaring ook maar enigszins enthousiast is over Jezus, zijn verhaal, zijn rijk, zal anderen deze ervaring gunnen en aanbevelen.
- Wie ook maar enigszins overtuigd is dat er unieke waarheid te vinden is in Jezus en zijn verhaal, kan onmogelijk principieel gekant zijn tegen pogingen om anderen ook te overtuigen van deze waarheid.

- Wie ook maar enigszins van mening is dat Jezus en zijn verhaal iets kunnen betekenen voor de concrete nood van allerlei mensen, zal zich inspinnen om mensen die vanuit dit geloof zich inzetten voor hun naaste te steunen.

Deze eenvoudig missionaire grondstructuur van het christelijk geloof is het uitgangspunt en de bezieling van het werk van deputaten ASMP binnen de GKv.

Investeren in missionair werk?!

We menen dat het noodzakelijk is dat er door de gezamenlijke kerken tijd, geld en energie in missionaire projecten gestopt wordt. Waarom moet dat? Omdat het in het belang is van een lokale kerk of een kerkverband zelf. Thomas Halik zegt dat je door open te zijn voor de ander meer open wordt voor God. Naar analogie daarvan kun je zeggen dat een kerk vitaler wordt als je missionair werk (in welke vorm dan ook) opzet. (Tim Vreugdenhil)

Missionair werk kan niet zonder getuigen van God en zijn werk. Dat kan gebeuren in hele kleine missionaire gemeenschappen met vrijwilligers die weinig kosten maken of in grotere projecten met betaalde werkers. Hoe dan ook, wij menen dat het van belang blijft om te investeren in woordverkondiging en toerusting. Beide zaken vragen om geschoolde medewerkers en daarmee ook om een financiële investering. Met een slogan uit het bedrijfsleven: 'Put your money where your mouth is'. Of beter, met een woord uit het nieuwe testament: 'wie karig zaait, zal ook karig oogsten; en wie zegenrijk zaait, zal ook zegenrijk oogsten.' (2 Kor 9:6) (Peter Visser, missionair consulent CGK 2016)

Het primaat van de lokale kerk

De kerkenraad (van een moederkerk) is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en beleid van het missionaire werk en alle aspecten van het gemeentelven. Hier wordt visie ontwikkeld en mensen toegerust en bemoedigd om hun roeping als christen vorm te geven. Elke gemeente is verantwoordelijk voor de financiële lasten die het beleid met zich meebrengt en draagt naar vermogen bij in haar kosten. De kerkenraad is ervoor verantwoordelijk dat een project een sterke zelfbewuste identiteit ontwikkelt en accountable is voor de keuzes die ze hierin maakt. Het moet vanaf het begin onderwerp van gesprek zijn.

De waarde van het kerkverband voor missionair werk

We zijn er van overtuigd dat een kerkverband náást de lokale kerk van belangrijke toegevoegde waarde is. een paar argumenten:

-> *theologisch*. Een kerkverband is een manier waarop plaatselijke kerken elkaar helpen om de kerntaken uit te voeren. Missionair werk is zo'n kerntaak. Als ten tijde van het Nieuwe Testament een plaatselijke gemeente alles zelf wel af kan, had Paulus geen 'verband' georganiseerd. Geen enkele gemeente kan in haar missionair werk op zichzelf staan. Juist het kerkverband kan de duurzaamheid van lokaal missionair werk ondersteunen door het aanvullen van de bronnen. Daarbij kan onder meer gedacht worden aan (geschoolde) mensen, middelen, theologie, reputatie en spiritualiteit van de kerk (Stefan Paas).

-> *sociologisch*. Het kerkverband kent hiervoor ook structuren die een lokale kerk helpen. In de classis kan overleg plaatsvinden over onderlinge hulp. Hier kan ook gezamenlijke visie ontwikkeld worden voor woordverkondiging/missie in de regio en voor de toekomst van krimpende kerken en nieuw te starten gemeenschappen. Bij kerkvisitatie kan advies op maat geleverd worden. Een deputaatschap of kerkelijk steunpunt kan bijdragen om een missionair project of classis bij te staan met advies, hulp en het faciliteren van uitwisseling met andere kerken.

-> *strategisch*. Missionaire initiatieven nemen een sleutelpositie in. Niet voor niets gebeurt hier wat in bedrijven vaak 'development' of 'lab' heet. Bij Philips en Shell hangt vrijwel alles af van hoe die afdeling het doet. Daar vinden experimenten en innovatie plaats die het geheel ten goede komt. Uit onderzoek is gebleken dat missionaire initiatieven meer niet-kerkelijken bereiken dan gevestigde kerken doordat ze meer doelgericht missionair zijn. (Alrik Vos)

-> *economisch*. Alle kerken samen kunnen een bepaalde slagkracht ontwikkelen in aansturing, financiën etc. Als Albert Heijn geen hoofdkantoor zou hebben, zouden de plaatselijke supermarkten dat vandaag nog oprichten, al was het maar om gezamenlijk de vrachtwagens te financieren! Een kerkverband die waarde hecht aan woordverkundiging en toerusting zal het voordeel van het grotere verband kunnen gebruiken door mensen te scholen en financiën beschikbaar te stellen.

2 Behoeft van kerken aan missionaire ondersteuning?

Ervaring binnen het missionaire werkveld leert dat de kerken nog altijd behoefte hebben aan ondersteuning om hun visie en missie uit te leven. Missionaire initiatieven (en hun moederkerk en classis) verdienen ondersteuning in de vorm van professioneel advies, toerusting en waar nodig financiële steun.

Missionaire initiatieven verdienen bovendien een positieve betrokkenheid op het spannende werk dat ze doen, gebed, meeleven, het samen vieren van de mooie momenten, en tegelijk ook opbouwende reflectie op de manier waarop de initiatieven vormgegeven worden en zich verhouden tot de (theologie van de) kerken.

De missie van de kerken vraagt om -voor hun taak toegeruste- pioniers, (recruitment, assessment en opleiding van pioniers), en er is vanuit de kerken behoefte aan goede en actuele informatie en adequate doorverwijzing naar netwerken en advies over toerusting op maat. Dit alles vereist een toegankelijk aanspreekpunt voor kerken met vragen rond missionair gemeentezijn.

Het verdient bovendien aanbeveling om ontwikkelingen in de samenleving te volgen en ontwikkelingen en lessen van missionair pionierswerk te kennen en te delen. Andere kerken in het kerkverband kunnen hiermee geïnspireerd worden en zelf kansen leren herkennen om het evangelie te delen met hun omgeving.

Historisch perspectief

Het belang van (missionaire) ondersteuning werd in de kerken breed gedeeld en jaren geleden al georganiseerd. De oprichting van het Praktijkcentrum en instelling van een deputaatschap ASMP in 2014, vormen recente schakels in een hele reeks aan veranderingen en beleidswijzigingen in de afgelopen 15 jaar. Vanwege kostenbesparing gingen rond de eeuwwisseling het Gereformeerd VormingsInstituut (GVI) -met een breed aanbod aan cursussen- en het Landelijk Verband van Evangelisatiecommissies (LVEA) op in het deputaatschap toerusting evangeliserende gemeente (DTEG). Naast DTEG werd een financieel fonds voor aanvullende steun evangelisatie belegd bij het deputaatschap aanvullende steun evangelisatie (ASE). In 2008 zijn later DTEG, ASE, Steunpunt Gemeenteopbouw (SGO) en (deels) ZHT opgegaan in OOG en Centrum Dienstverlening. Het missionaire werk werd (gedeeltelijk) bij een werkgroep gemeentestichting onder OOG belegd. Het toerustende werk werd georganiseerd, maar ging op in een nog groter geheel, wat nu het Praktijkcentrum is. In alle veranderingen is de missionair consultant verloren gegaan, is de focus gelegd op professionalisering en onderzoek, en is een ander verdienmodel geïntroduceerd waarmee aan toerusting en advies een fors prijskaartje hangen. De laatste ontwikkeling betreft het voorliggende voorstel van deputaten SHOCK om de deputaatschappen ASMP en GSK (Generale Steunverlening Kerken) op te heffen en een beperkte financiële regeling te ontwerpen gericht op eventuele financiële ondersteuning van classes.

We zien dat er met alle veranderingen in de structuren verlies dreigt op te treden op een aantal van de elementen die we in de vorige paragraaf benoemden. De rol van missionaire consultant, zoals vormgegeven in de tijd van DTEG en OOG, is verdwenen en de loketfunctie van het Praktijkcentrum komt niet goed tot zijn recht (door verlies van expertise en door het verdienmodel wat erachter zit?). Waar DTEG en OOG nog een opdracht hadden in dienstverlening en missionaire toerusting, heeft ASMP primair een financiële opdracht, en dat

voor een beperkt aantal grote projecten, nl waar classissteun ontoereikend is. Daarmee is de rol van ASMP beperkt tot slechts een deel van het missionaire werkveld (zoals ooit ASE). Tegelijk ontdekten we dat missionaire netwerken en kerkverbanden naar het deputaatschap ASMP keken als aanspreekpunt voor het missionaire werk van de kerken. Adviseurs en consultants klopten bij ASMP aan om hun diensten aan te bieden voor projecten; ASMP werd benaderd om te participeren in onderzoeken ten behoeve van expertiseontwikkeling en behoud van kennis van missionaire ontwikkelingen in het land, en -last but not least- ASMP werd door de GS 2104 belast met de opdracht om kennis en geleerde lessen te delen met de kerken in het land.

3 Visie gevraagd

Het lijkt evident dat, wanneer er voorstellen met nieuwe structuurwijzigingen voorliggen (zie rapport SHOCK), goed nagedacht dient te worden over wat de kerken nodig hebben op het missionaire vlak en wat er mogelijk verloren gaat bij beleidswijziging. Dat er gezocht wordt naar een adequate inbedding van de verschillende vormen van dienstverlening binnen de kerkelijke structuren, waarbij de inhoud en niet een bepaalde gekozen systematiek leidend zal zijn.

Vanuit het perspectief van de kerken en missionaire projecten menen wij dat het van belang is om de volgende functies op landelijk niveau te onderhouden of opnieuw te beleggen:

- Missionair denken op de agenda houden van de kerken en focus op missionair werkbehouden; (missionair advies en ondersteuning van classes)
- Link tussen kerken en expertise: schakelfunctie in missionair netwerk, bijv. door instellen adviesraad, afstemming met Praktijkcentrum;
- extra financiële middelen beschikbaar stellen (stimuleringsfonds én steunfonds voor aanvullende financiering);
- classis-overstijgende zaken zoals: lessons learned van andere regio's in beeld brengen, identiteits- vraagstukken bespreken (wat is gereformeerde gemeentestichting), inspirerende verhalen uit het land delen, netwerk van expertise verbreden, expertise ontwikkelen door te participeren in onderzoeken, missionaire projecten en kerken met elkaar verbinden. Aanspreekpunt vormen voor andere kerkverbanden en niet-kerkelijke organisaties. Toerusting stimuleren en organiseren.

Uitwerking van visie en inbedding in de huidige kerkelijke structuur

Op basis van bovenstaande heeft ASMP een integrale visie ontwikkeld waaruit de volgende aanbevelingen voortkomen voor organisatie van de bovengenoemde functies:

1. Behoud van een missionair deputaatschap t.b.v. relaties met zusterkerken en organisaties op missionair vlak, en behoud/uitwisseling expertise, toegankelijk aanspreekpunt
2. Opzetten en koppelen van een adviesraad aan het deputaatschap met inbreng van missionair werkers en experts.
3. Instellen van een stimuleringsfonds (binnen het deputaatschap) met korte lijnen naar ondersteuning/doorverwijzing naar expertise, uitwisseling, aanspreekpunt voor opstart initiatieven.
4. Behoud van financieel vangnet/landelijke solidariteit voor projecten in classes met minder financiële mogelijkheden via DOC ((nieuw) deputaatschap ondersteuning classes).
5. Behoud van professioneel toerustingsaanbod, en facilitaire ondersteuning van publicaties en conferenties door het Praktijkcentrum.
6. Onafhankelijke pool van consultants, coaches, adviseurs.

ad 1 Kerntaken missionair deputaatschap

- o Missionair advies en ondersteuning faciliteren aan classes en missionaire projecten.
- o Een schakel vormen met missionair werk vanuit andere kerkverbanden (NGK, CGK, PKN) en met missionaire organisaties (City to City, Missie Nederland etc.)

- Een goede inschatting maken van de kwaliteit van ingediende projectvoorstellen; snel beslissen in welke vorm zulke projectvoorstellen al of niet te faciliteren; classes en DOC hierover te adviseren; letten op de voortgang en op de leerfactor: what's in it for us all?
- Katalysator zijn om de opgedane kennis op andere plaatsen te krijgen.
- Uitzetten van communicatie: begin een missionair project!/ontwikkel visie voor kerkzijn in de komende 20 jaar; met aanbod van een stimuleringssubsidie t.b.v. coaching, ondersteuning, en toerusting/opleiding.
- Drie- of vijfjaarlijks missionair trendrapport voor het kerkverband met daaraan gekoppeld een grote werkconferentie in 'millennial-style': veel actie en reactie.

ad 2 Opzetten van een adviesraad en vormen van een missionair platform

We stellen voor om naast het deputaatschap een adviesraad in te stellen, met mensen uit de missionaire praktijk. De adviesraad kan deputaten ondersteunen met advies en expertise en de netwerkfunctie van het deputaatschap versterken. Deputaten en adviesraad vormen samen een platform welke uitdraagt dat missionaire projecten belangrijk zijn, met name ook via ambassadeurs uit de pionierscontext.

Het platform stelt doelen en kaders voor de begeleiding en werving van pioniers. Het ziet financiële steun als prikkel en mogelijkheid om te investeren in coaching, training en toerusting. Trainee-ship is een optie.

Het platform brengt trends in beeld en deelt deze informatie met de kerken en missionair werkers middels een driejaarlijks trendrapport + werkconferentie.

Het platform adviseert over de inzet van het stimuleringsfonds.

Het platform heeft een eigentijdse organisatievorm¹ nodig en budget. De combinatie van continuïteit van door GS benoemde deputaten, een adviesraad vanuit het werkveld en een flexibele pool van consultants, coaches en toerusters met divers specifieke expertise maakt dat dit platform adequaat kan inspelen op wisselende behoeftes aan ondersteuning en trends in de samenleving en missionaire praktijk.

Deputaten doen verantwoording van het beheer van het stimuleringsfonds aan de kerken d.m.v. driejaarlijks rapportage aan de synode. Deputaten blijven verantwoordelijk voor een onafhankelijke advisering aan kerken en classes en aanbod dat aansluit bij de gereformeerde identiteit.

ad 3 Stimuleringsfonds Missionaire projecten

Het idee voor een stimuleringsfonds is nieuw binnen de GKv. Het idee hiervoor komt vanuit het missionaire werkveld en sluit aan op de visie van ASMP. In die visie klinkt een pro-actievare rol door in het stimuleren en op de agenda houden van het missionair denken. We willen mensen en kerken die missionaire kansen stimuleren om deze kansen handen en voeten te geven d.m.v. een kleine financiële impuls (€ 5.000) en aanbod van advies en toerusting. De lokale kerk blijft verantwoordelijk voor het initiatief en de organisatie en financiën daarvan, maar vanuit de kerken kan hiermee geïnvesteerd worden op coaching, ondersteuning en opleiding.

ad 4 Financieel vangnet/aanvullende steun

In de praktijk is gebleken dat de beschikbaarheid van fondsen vaak een prikkel vormt om missionaire plannen te ontwikkelen (zie bijv PKN, inzet van zendingsfondsen en legaten). De beschikbaarheid van fondsen kan ook een drempel wegnemen voor regio's waar wel missionaire kansen gezien worden, maar de financiële middelen ontoereikend zijn. Daarom blijft het van belang om solidariteit binnen het kerkverband vorm te geven door

---

¹ *Eigentijdse organisatievorm zoals part-ups of social organizing, waarbij gebruik gemaakt wordt van kennis en ervaring buiten de organisatie en flexibele inzet van deskundigen.

ook een financieel vangnet te bieden aan kerken en regio's die minder draagkrachtig zijn of waar zich veel missionaire kansen voordoen.

SHOCK stelt een vernieuwde regeling voor om deze aanvullende steun te organiseren en de hoogte van de bijdrage van landelijke steun vast te stellen.

ASMP adviseert om deze aanvullende steun te verstrekken onder waarborg van kwaliteitstoets en verantwoording. Deze kwaliteitstoets en advies op de projectplannen wordt belegd bij deputaten, die inhoudelijke en financiële criteria als in de regeling ASMP hanteren.

ad 5. Behoud van professioneel toerustingsaanbod

We zien een blijvende rol voor het Praktijkcentrum als professionele organisatie waar expertise van de TUK en VIAA gebundeld wordt en waar materialen ontwikkeld worden ten behoeve van missionaire ondersteuning. Het Praktijkcentrum is daarbij ook toegerust met de mogelijkheden om facilitaire ondersteuning te bieden voor publicaties en conferenties. Welke rol het Praktijkcentrum in de toekomst kan gaan innemen in de dienstverlening aan de kerken op missionair vlak, verdient aandacht van de GS, afstemming op de behoefte van het werkveld en samenhangend beleid met andere organisaties in het veld.

ad 6. Pool van consultants, coaches en trainers, toerustingsaanbod

Het aanbod aan coaches en trainers is versnipperd en divers. De GKv kent geen missionair consultant meer of een steunpunt die de weg hierin kan wijzen. Consultants zijn wel te vinden in de CGK en NGK, verder is er toerustingsaanbod in de vorm van coaching en cursussen te vinden bij diverse organisaties en individuele coaches. Het voordeel hiervan is dat er een grote diversiteit is aan expertise waardoor maatwerk mogelijk is. Het is zinvol om het aanbod in beeld te brengen en voor goede advisering hierin gebruik te maken van ervaringen van mensen in het werkveld. Het missionaire platform kan hier een belangrijke rol in spelen.

In vrijwel alle gevallen gaat het om betaalde dienstverlening. Subsidies uit stimuleringsfonds kunnen o.m. hiervoor gebruikt worden.

Waarborgen van continuïteit en expertise

Een deel van de kerntaken zoals hierboven genoemd was belegd bij ASMP. In de afgelopen jaren hebben deputaten ASMP bovenstaande visie ontwikkeld en netwerk en relaties opgebouwd waarmee de overige kerntaken gediend kunnen worden.

ASMP participeert in nog lopende onderzoeken die kennis en ervaring van het werkveld en expertise ontwikkeling bevorderen. We denken daarom dat behoud van de expertise van de huidige deputaten ASMP in een nieuw te vormen deputaatschap aan te bevelen is.

Het nieuwe deputaatschap kan classes ondersteunen met financiële richtlijnen en een handreiking voor jaarlijkse verantwoording. ASMP heeft een format ontwikkeld om een jaarlijkse verantwoording te faciliteren.

In opdracht van ASMP wordt een tool ontwikkelt voor classes om het gesprek tussen kerken en missionaire projecten te faciliteren. Deze tool komt pas in de loop van de komende synodeperiode ter beschikking. Het nieuwe deputaatschap kan DOC adviseren over kwaliteit van projectaanvragen met de opgedane kennis en ervaring van de afgelopen jaren en met expertise in de adviesraad.

Hoewel de vele naamswijzigingen de vindbaarheid en herkenbaarheid van deputaten niet echt bevorderen, lijkt het ons verstandig om met voorgestelde beleidswijziging voor deputaten een passende en herkenbare naam mee te geven, bijvoorbeeld deputaten missionair advies en ondersteuning. (DMAO)

Ontwikkeling budgetten voor aanvullende steun

Sinds 2010 zijn jaarlijks 6 tot 7 projecten financieel gesteund door het kerkverband. Aan deze projecten is in totaal tussen de € 219.000 en € 347.500 aan steun geleverd. Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling van de budgetten weer, inclusief de verwachting voor de komende jaren. Hierbij dient opgemerkt te worden dat er in de komende jaren nieuwe aanvragen voor steun bij kunnen komen (weergegeven met ?), met een max van € 40.000 per project.

#ondersteunde projecten	jaar	Kosten projecten x €1000	Nieuwe visie x €1000	Totaal x €1000
7	2010	€ 347		€ 347
6	2011	€ 237		€ 237
7	2012	€ 269		€ 269
7	2013	€ 285		€ 285
7	2014	€ 270		€ 270
6	2015	€ 219		€ 219
6	2016	€ 219		€ 219
5 + ?	2017	€ 179 + ?		€ 179
4 + ?	2018	€ 140 + ?	€ 60	€ 200
4 + ?	2019	€ 132 + ?	€ 60	€ 192
4 + ?	2020	€ 123 + ?	€ 60	€ 183

Voor de missionaire projecten die landelijk aanvullende steun krijgen wordt voor de periode 2018-202 een budget van resp. € 140.000, € 132.000 en € 122.750 gevraagd op basis van de ingediende meerjarenbegrotingen. Daarnaast wordt budgettaire ruimte van € 40.000 gevraagd voor het tussentijds toekennen van aanvullende steun aan een nieuw project (zie rapport ASMP). Deze bedragen vertonen een dalende lijn en blijven lager dan de gevraagde budgetten in de jaren tussen 2013-2016 (€ 285.000 - € 219.000). De afname van kosten voor grote projecten scheidt ruimte om op een nieuwe manier de missionaire projecten te ondersteunen, nl met gerichte financiële steun voor toerusting, intervisie en opleiding (middels het stimuleringsfonds), en met actuele informatie over trends, ontwikkelingen en het versterken van de netwerkfunctie.

Voor bovenstaand nieuw beleid van ASMP ten aanzien van expertiseontwikkeling, toerusting en ondersteuning van kerkplantingsteams en opstarten van nieuwe projecten wordt een budget van € 57.500 gevraagd.

Onderstaande tabel geeft de opbouw van het totaal aangevraagde budget weer voor de jaren 2018, 2019 en 2020. Deze tabel is inclusief de huidige steun aan landelijke projecten, een eventueel nieuw project én budget voor nieuw beleid.

Tabel aanvraag quotum GS 2018-2020

	2018	2019	2020	2021
	GS	GS	GS	
Gent (B)	€ 56.000	€ 50.500	€ 45.000	
Lichtenvoorde	€ 34.000	€ 34.000	€ 34.000	<i>einde</i>
Amsterdam SHK	€ 10.000	€ 7.500	€ 3.750	<i>einde</i>
Leidschenveen Ypenburg	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	
Nieuwe Project(en)	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	
Lange termijnvisie ASMP	€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500	
Toerusting kerkplanters, opstarten projecten	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	
Overhead, reis- en vergaderkosten	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	
	€ 240.000	€ 232.000	€ 222.750	

De kosten voor de lange termijn visie bevatten ondermeer:

- Investering in expertise ontwikkeling, onderzoek op het werkveld
- Kosten adviesraad (5 personen) vacatieregeling en onkostenvergoeding, vergaderkosten
- Kosten trendrapport en werkconferentie
- Het missionair deputaatschap zou mogelijk inkomsten kunnen genereren uit toegangsgelden voor de werkconferentie (doelstelling: budgetneutraal), en uit het gebruik van de gespreks- tool voor de classes.

Bijlagen

1 Voorbereidende besluitekten - Nieuwe Opdracht

Materiaal:

1. beleidsrapport deputaten ASMP d.d. 25-10-2016;
2. aanvulling op het beleidsrapport ASMP d.d. 8-12-2016;
3. rapport en regeling SHOCK d.d. 29-10-2016.

Besluit 1:

decharge te verlenen aan deputaten aanvullende steun missionaire projecten.

Besluit 2:

een deputaatschap missionair advies en ondersteuning in te stellen (DMAO).

Gronden:

Het verdient aanbeveling missionaire initiatieven (en hun moederkerk en classis) te ondersteunen in de vorm van advies, toerusting en waar nodig financiële steun.

Bovenstaande vereist een toegankelijk aanspreekpunt voor kerken met vragen rond missionair gemeentezijn.

Steunverlening aan missionaire projecten vereist specifieke kennis en inzichten in missionaire ontwikkelingen. Dit vraagt om een deputaatschap waar contact met het werkveld, expertise en financiële steun bij elkaar gebracht worden.

Besluit 3:

ten behoeve van de werkzaamheden van deputaten missionair advies en ondersteuning de volgende instructie vast te stellen, waarbij verwezen wordt naar de door de deputaten OC voorgestelde richtlijnen en een door ASMP ontwikkelde handreiking missionaire projecten (~~zie Bijlage 2~~).

Instructie deputaatschap aanvullende steun missionaire projecten

- a. deputaten OC adviseren over de voortzetting van bestaande, aanvragen van nieuwe of uitbreiding van bestaande missionaire projecten;
- b. ontwikkeling en onderhoud van de handreiking missionaire projecten met advies over het toepassen van de richtlijnen betreffende begrotingsopbouw, en kwaliteitscriteria: visie, identiteit, leiderschap/teamvorming, doelstelling, draagvlak, meerjarenperspectief; (handreiking missionaire projecten)
- c. de kerken stimuleren om visie te ontwikkelen voor missionair kerkzijn in de komende 20 jaar, met aanbod van een stimuleringssubsidie t.b.v. coaching, ondersteuning, en toerusting/opleiding.

- d. er op toezien dat de ervaring die wordt opgedaan in projecten en experimenten wordt gedeeld met de kerken in het algemeen; toezien op de uitvoering en oplevering van het project duurzaamheid, innovatie & identiteit dat door het Praktijkcentrum in opdracht van deputaten ASMP is opgestart, binnen de vastgestelde budgetten.
- e. het laten samenstellen van een driejaarlijks missionair trendrapport en daar aan gekoppeld een meerjaarlijkse werkconferentie.
- f. afleggen van een jaarlijkse verantwoording aan deputaten financiën en beheer over het gevoerde financiële beleid.

Gronden:

Het kerkverband dient ontwikkelingen in de samenleving te volgen en zich te verhouden tot kansen en ontwikkelingen die zich voordoen op missionair gebied.

Het toekennen van aanvullende steun brengt met zich mee dat de synode via haar deputaten aanvullende steun missionaire projecten een eigen inhoudelijke afweging mag maken over de kwaliteit van gemeentestichtingsprojecten;

Advies aan classes vereist specifieke kennis en inzichten in missionaire ontwikkelingen waaronder het toepassen van criteria zoals vermeld in de Richtlijnen en onderhoud van de richtlijnen.

Besluit 4:

deputaten op te dragen een adviesraad in te stellen, bestaande uit tenminste 3 en ten hoogste 7 personen. Deze adviesraad brengt ervaring van missionaire pioniers, expertise en ervaring uit het missionaire werkveld bijeen en adviseert deputaten op verzoek bij haar werkzaamheden. Verder speelt de adviesraad een belangrijke rol bij het werven en (laten) coachen van pioniers en wordt zij betrokken bij het samenstellen van het missionaire trendrapport en de organisatie van een werkconferentie.

Grond:

De missie van de kerken vraagt om -voor hun taak toegeruste- pioniers. Dit vereist aandacht en ondersteuning bij recruitment, assessment en opleiding van pioniers.

Besluit 5:

de lopende werkzaamheden van deputaten ASMP over te dragen aan het deputaatschap MAO, te weten:

- Het toezicht op de afronding en financiering van de opdracht gedeelde lessen.
- Het toezicht op lopende onderzoeksopdrachten.

Grond:

Het verdient aandacht om lopende werkzaamheden over te dragen en nieuwe opdrachten goed af te stemmen op overige besluitvorming (als voortkomend uit het rapport van SHOCK).

Besluit 6:

ter bekostiging van de werkzaamheden van deputaten jaarlijks een bedrag van € 60.000 toe te kennen voor de komende drie jaar. (totaal € 180.000)

Voor het stimuleringsfonds een bedrag van € 20.000 per jaar te reserveren binnen het budget van DMAO.

2 Voordracht deputaten

Separaat zal aan de GS een voordracht voor nieuwe deputaten in het nieuwe deputaatschap worden gedaan.

De handreiking missionaire projecten is een uitwerking en bijstelling van de nog vast te stellen regeling ondersteuning classes - en vervangt de door GS14 vastgestelde regeling Aanvullende Steun Missionaire Projecten. Een concept van deze handreiking is te vinden op:

<http://www.gkv.nl/organisatie/deputaatschappen/aanvullende-steun-missionaire-projecten/>

4 Lijst met gebruikte afkortingen

ASMP	deputaten aanvullende steun missionaire projecten
OOG	deputaten ondersteuning ontwikkeling gemeenten, in 2015 opgeheven
SHOCK	studiedeputaatschap heroriëntatie ondersteuning classis en kerken
DOC	deputaten ondersteuning classes
GSK	deputaten generale steunverlening kerken
F&B.	deputaten financiën en beheer
NGK	Nederlands gereformeerde kerken,
CGK	Christelijke gereformeerde kerken
GKv	Gereformeerde kerken (vrijgemaakt)
GS	Generale Synode
GVI	Gereformeerd Vormingsinstituut
ASE	aanvullende steun evangelisatiearbeid
LVEA	Landelijk verband voor Evangelisatie Activiteiten
DTEG	deputaten toerusting evangeliserende gemeenten
SGO	Steunpunt Gemeenteopbouw
ZHT	zending hulpverlening en training
DMAO	deputaatschap missionair advies en ondersteuning